

„Undret vid Verdun” i Tammerfors.

Tammerfors har åter hävdat sitt rykte som en framstående teaterstad. Denna gång är det Tampereen työväenteatteri och dess ledare Kosti Elo som ha slagit ett stort slag med premiären på Hans Chlumbergs Undret vid Verdun. Teatern har haft den goda idén att inbjuda ett antal representanter för huvudstadens tidningspress till en föreställning av dramat. Recensenterna från Helsingfors kunde konstatera, vilket mäktigt intryck Kosti Elos regi kan göra när han — gett sitt bästa. Massscenerna med de återuppståndna soldaterna hade en sällsynt suggestiv verkan. Teaterns egen personal hade för detta jättedrama utökats med ett stort antal personer tillhörande Tammerfors amatörteaterföreningar. Även de hade av den erfarna regissören drillats till att utföra verkligt betydande prestationer. Soldaternas uppstigning från graven, deras sällsamma gengångarvandring på jorden samt den sublimescenen, där de åter stiga ned i den gemensamma massgraven gjorde ett starkt och gripande intryck. Man hade inte sparat på djärva effekter både när det gällde att framhäva det patetiska och det skärande ironiska i denna gengångarrevy.

Kosti Elos briljanta personinstruktion gjorde sig fördelaktigt gällande i artisternas prestationer. Skådespelet har ingen egentlig huvuduppgift, men ett stort antal småroller, som alla spelades levande och intensivt. Kaarlo Kytö tilldrog sig det största intresset som förkunnaren av författarens dramatiska idé. Den utomordentliga skådespelaren förmådde helt fångla publiken med sin brinnande och temperamentsfulla tolkning av en krigsinvalid och av den unga mannen, vars dröm hela skådespelet kan tänkas vara. Olli Jaatinen gjorde en omgift krigsänka, vars första man kommer tillbaka, med en skälvanande intensitet, som man inte glömmet. Vappu Elo och Matti Lehtelä böra även nämnas för sitt fria och intagande spel i den franska skomakarverkstaden. Kosti Elo spelade själv överrabbinen i folkförbundsscenen. Det var en i all sin knapphet storslagen och förebildlig dramatisk prestation. Artisten Jussi Karis expressiva scenbilder väckte en berättigad uppmärksamhet.

R. a f H.

*

Kosti Elos

festföreställning
med premiär av »Kultainen
kello» i lördags.

Kosti Elo, Työväen Teatteri's uppburna direktör, fyllde i lördags 60 år. För att hylla honom, hade teatervänner och konstintresserade till sista plats fyllt teatern. Då jubilaren, som själv återgav en av huvudrollerna, inträdde på scenen mottogs han med stormande applåder och en innerlighet, som gjorde en varm om hjärtat. Under kvällens lopp överräckte till jubilaren gåvor, lagerkransar och massor av blommor. Även i form av telegram, nådde ett par hundra hälsningar, både från när och fjärran den store. Deputationer uppvaktade. Dessutom hade vänner av teatern bildat en fond med Kosti Elos namn, för understödande av medellösa begåvade artister. — Som en extra överraskning uppvaktade teaterns hela personal sin ledare med en hyllningssång, med ord av herr Hugo Makkonen och melodi av orkesterledaren herr Halme.

Kosti Elo kan blicka tillbaka på en lång, på frukter rik, arbetsdag. Han har sått mycket, skött och pysslat om sina späda små plantor, för att få dem stora och kraftiga, för att sedan då skördetiden var inne, bärga rik välsignelsebringande frukt.

Kosti Elo kommer ännu framdeles att kvarstanna som direktör för Työväen Teatteri, vilken teater kan skatta sig lycklig över att ha en sådan ledare.

Som program hade Kosti Elo valt Ernö Szeps »Kultainen kello», en modern 3 akters skildring i 10 tablåer, som behandlar det nu så aktuella ämnet, arbetslösheten. I pjesen förekommer några utmärkt väl gjorda typer, vilka även av sina återgivare tolkades på ett förträffligt sätt. Bland dessa böra vi då främst nämna. Benda, den gamla, ärliga affärsmannen, som tack vare dåliga tider, kommit i små omständigheter, och nu sörjer över huru han skall kunna framläpa sitt liv tillsammans med sin unga älskliga dotter. Denena roll återgavs på ett fullödigt mästertligt sätt av jubilaren själv, Kosti Elo. Hans (dotter Klari, återgavs av Vappu Elo, som i denna sin roll fått in mera djup, mera själ än tillförne. Karl, urmakargesällen återgavs av Matti Lehtelä. Uno Wickström återgav Mukitsch's roll och Kaarlo Kytö — Oskars.

Jussi Kari hade som vanligt skött om iscensättningen, av vilka speciellt gatukorsningen och sjukhusträdgården väckte uppmärksamhet.

E. W.

KOSTI ELON 60-vuotispäivä

Tampereen Työväen Teatterissa.

„Kultaisen kellon” ensi-ilta muodostui teatterille huomattavaksi taiteelliseksi voitoksi.

Se muodostui samalla mieliinjääväksi taiteilijajuhlaksi.

Kosti Elon 60-vuotispäivä viime lauantaina Tampereen Työväen Teatterissa muodostui riemulliseksi taiteilijajuhlaksi, jossa heti esiripun nousua vallitsi lämmin sydämellinen tunne, joka kuvasti sitä kiitollisuutta, jota suomalainen näyttämötaide ja tamperelainen teatteriyleisö tuntee suoritettua elämäntyötä kohtaan. Se oli todistuksena siitä suuresta merkityksestä, joka Kosti Elon taiteella on Suomen teatterielämässä, mikä merkitys ilmaiseiksen illan kuluessa monella tavalla. Heti astuttuaan näyttämölle maailmanmurjomana Bendana, sai

„Kultainen kello”: kohtaus VI:sta kuvaelmasta.

juhlija pitkän ajan kestävät suosionosoitukset, mitkä jatkuivat pitkin iltaa valtavin kukkapaljousin, laakerein, lahjoin, lauluin y.m. Sähkösanomia oli saapunut jokseenkin kaikilta huomattavimmilta teattereilta maassa sekä monilta yksityisiltä taiteemme, kirjallisuutemme ja kulttuurielämämme merkkihenkilöiltä. Henkilökohtaisia onnitteluja ja lahjoja toivat m.m. Työväen Teatterin johtokunta, jonka puolesta puhui päätoimittaja Toivo Rainio, Tampereen Taiteilijayhdistys, Viipurin näyttämön johtokunta, jonka puolesta puhui johtaja Sven Hilden, Kotkan Näyttämö, jonka onnittelun toi johtaja Kaarlo Aarni y.m. järjestöt ja yksityiset. Ilmoitettiin myöskin perustetun Kosti Elon nimeä kantava rahasto nuorten näyttelijöiden avustamiseksi. Lopuksi teatterin henkilökunta tervehti johtajaansa laululla, ja juhlija läikutettuna kiitti osakseen tulleista huomaavaisuuksista.

Yleisöä täpötäysi huone.

1.

Valitessaan 60-vuotispäivänsä juhla-

näytäntöön unkarilaisen Ernő Szépen kirjoittaman kolminäytöksisen, kymmenkuvaelmaisen tavallaan yhteiskunnallisen draaman „Kultainen kello” (Die Goldene Uhr), oli juhlija tehnyt varmaankin tämän erikoisen huolellisen harkinnan jälkeen. Näytelmän valinta osoittautuikin joka suhteessa onnelliseksi, sillä koruttomalla, mutta vaikuttavalla, jopa järkyttävällä tavalla se paljasti katsojalle Kosti Elon taiteen ytimen ja sielun.

2.

„Kultainen kello” on järkyttävä kuvaus siitä kurjuudesta, johon nykyaikainen työttömyys jatkuvasti sysää lukemattomia perheitä ja yksityisiä. Totuudenmukaisesti se kuvaa tätä yhteiskunnallista kalvetustautia, joka työttömyyden nimisenä kaivaa

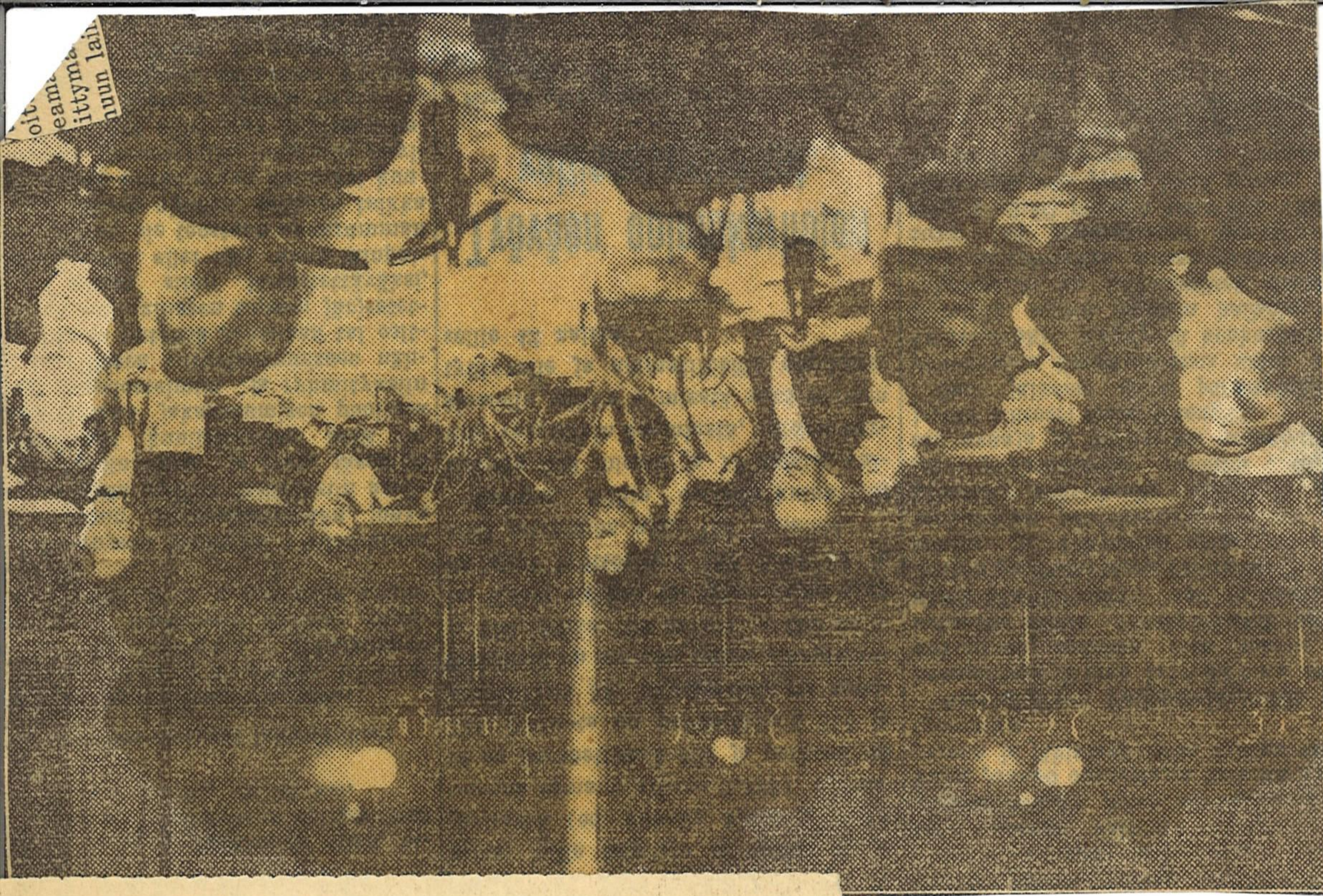
hautaa köyhän ihmisen, nuoren ja vanhan, ruumiille ja sielulle, moraaliselle, onnelle, ilolle. —

Työläisperheen kultaisen perintökellon joutuminen varkauden johdosta harhateille on antanut kirjoittajalle tilaisuuden järkyttävän perhedraaman kehittämiseen. Perheen pää, lasinleikkaaja Benda, on kunnan mies kiireestä kantapäähän, mies, jonka omassatunnossa ei ole tahroja. Samaa voidaan sanoa hänen tyttärestään. Köyhyyden kirous kohtaa kuitenkin työttömyytenä vanhaa miestä ja hänen enkelimäistä tytärtään, Bendan ollessa työnhauulla välitystoimistossa varastaa muuan toinen onneton hänen perintökellonsa ja myy sen brutaalille hevoskauppiaalle. Sattuu kuitenkin niin, että varkauden tehnyt nuorukainen seurustelee Bendan tyttären kanssa, jonka kautta asia tulee tiedoksi. Tämän jälkeen kohtalon ote kiristymistään kiristyy. Nuorukainen tekee ryöstön, voidakseen korvata kellon, joutuu vankilaan, kaltevalle pinnalle, kadotuksen kansan joukkoon. Samoin käy tyttären, joka epätoivon vimmallalla taistelee köyhyyttä vastaan puhtaautensa puolesta: Sen hinnalla hän lopulta ostaa kuolevalle isälleen karkealta hevoskauppiaalta perintökellon, jonka saadessaan isä heittää henkensä. —

Ja kaikkeen on syypää vain työn puute, joka tuhoaa viattomien elämän.

3.

Se vastalause työttömyyden aikaansaamaa yhteiskunnallista kurjuutta kohtaan, joka ilmeisesti huokuu tästä draamasta, saadaan aikaan tendenssitömästi. Köyhän ihmisen kohtalo on esitetty niin totuudenmukaisesti, minikäänlaisiin vaikutuskeinoihin vetoamatta, että tämä kohtalo kaikessa järkyttävyydessään muodostuu mainituk-

Max von Sydow ja Sture Lagerwall riemastuttavana näyttelijäkulkureina Ostrovskin "Metsään huutaa..." -näytelmässä.

22/2 '62

Torstaina helmikuun 22 p:nä

Kulttuurielämä

Kaarlo Kytö 60-vuotias

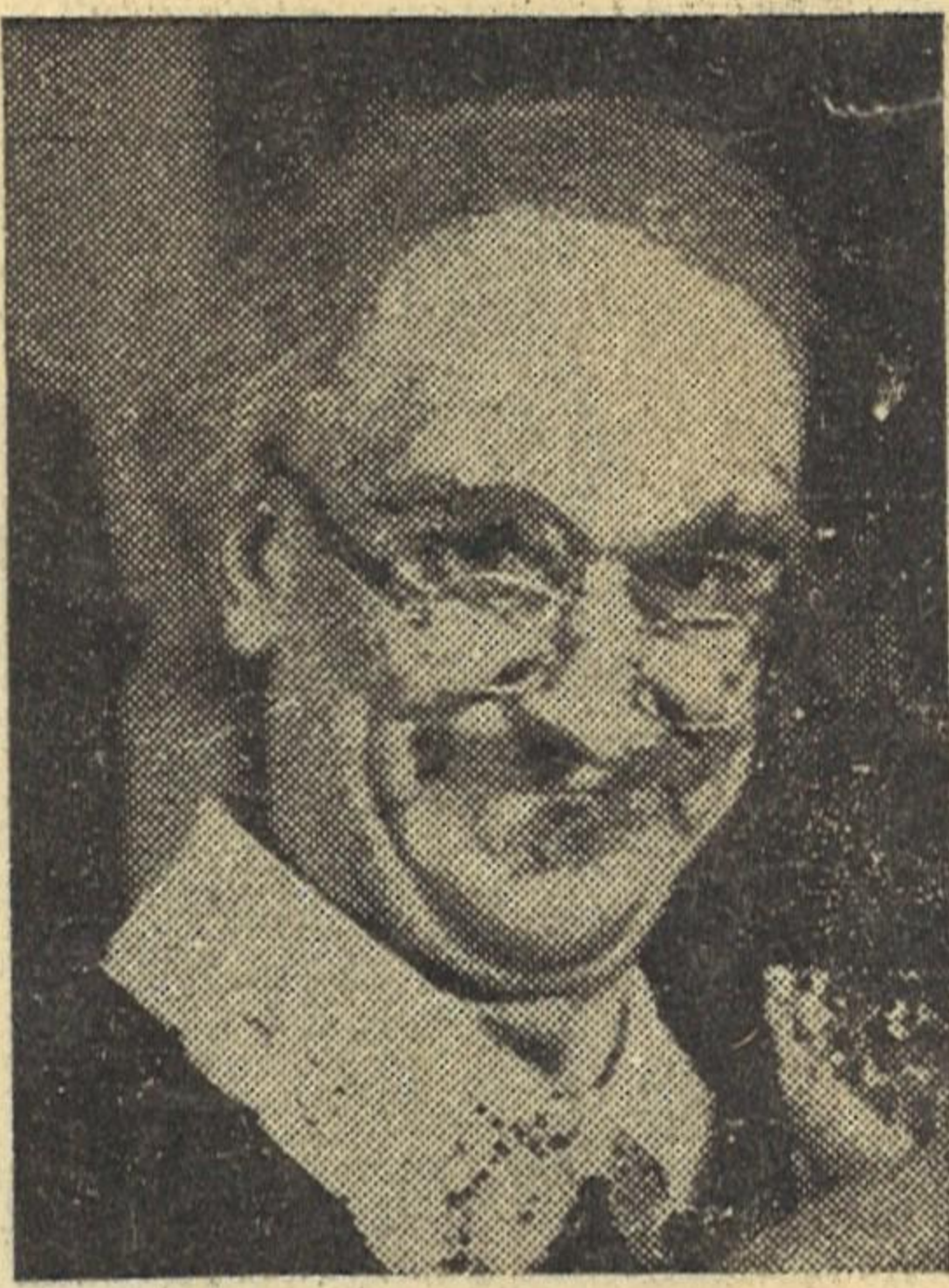
Suomalaisen esittävän teatterin alalla huomattavan elämäntyön tehnyt ja edelleen teatterin palveluksessa oleva teatterinjohtaja Kaarlo Kytö täyttää tänään Raumalla 60 vuotta.

Teatterinjohtaja Kytö on syntynyt Helsingissä, missä hän aloitti teatteriuransa Helsingin Työväen Näyttämöllä. Operettien edustavana sankarina aloittanut näyttelijä kasvoi jo varhaisessa vaiheessa mitä monipuolisimpien luonnetulkintojen taitajaksi, jollaisena hänet sittemmin on tullut tuntemaan monien suurien tehtävien perusteella. Luontainen lahjakkuus on Kaarlo Kytön kohdalla ollut mitä kiistattomimmin, ja sen voimalla hän on edennyt teatteritaiteen saralla. Eräiden vierailujen perusteella on myös lahtelainen teatterileisö saanut tutustua häneen.

Kaarlo Kytö on ollut kiinnitettyinä näyttelijänä Koiton Näyttämöllä vv. 1919—20, 1921—27, Oulun Näyttämöllä v. 1921, Kansan Näyttämöllä 1927—29, Tampereen Työväen Teatterissa 1929—35 sekä ohjaajanäyttelijänä 1941—49, näyttelijänä Helsingin Kansanteatterissa 1935—41, johtajana Porin Teatterissa 1949—55, Kotkan Kaupunginteatterissa 1955—59 sekä vuodesta 1959 lähtien nykyisessä tehtävässään Rauman Kaupunginteatterin johtajana.

Monet koti-ulkomaisen draamakirjallisuuden suuret luonnettehtävät ovat saaneet Kaarlo Kytöstä tunnustetun tulkitsijan. Hän on ollut mm. Othello, Macbeth, Peer Gynt, Romeo, Hyvän maan Wan Lung, Laitapuolen Franz, Kerjäläisopperan Puukko-Mackie, Daniel Hjort, Rakas Wenander, Saituri, Niskavuoren Hetan Aukusti, Miljoonavailingin Ryhtilä, Paholaisen ja hyvän Jumalan päärooli, vain muutamana hänen sataluikuisesta rooliensa määrästä mainitaksemme.

Kaarlo Kytön lukuisista ohjauksista muistettakoon mm. Nuori mylläri, Conwayn perhe,

Teatterinjohtaja Kaarlo Kytö.

Laitapuolella, Viettelysten vaunu, Saituri, Näköala sillalta, Lasinen eläintarha, Kuinka äkäpussi keksytetään, Niskavuoren Heta, Särkelä itte, Vanja-eno, Kesäyön unelma sekä monet operetit. — Kaarlo Kytö on omistanut osan aktiiviteetistaan myös kotimaisen elokuvan hyväksi erilaisissa tehtävissä.

Malmö polttopisteessä

Malmö, maaliskuussa

Melko ennakkoluuloisesti olen aina Ruotsissa suhtautunut slaavilaisten näytelmien esittämiseen, pettymyksiä on ollut niiden johdosta paljon. Mutta on ollut myös myönteisiä kokemuksia. Lähinnä muistuu mieleen puolalaisen Brandstaeterin "Vaikeneminen" viimekeväänä Dramatenin esityksenä Alléteatterissa. Kuitenkin kun Ostrovskin "Niinkuin metsään huutaa..." ilmoitettiin tulevaksi Malmön Kaupunginteatterin ohjelmistoon, puistelin epäillen päättäni, vaikkakin ohjaajaksi mainittiin niin pätevä nimi kuin Lars-Levi Laestadius ja yhdeksi keskushenkilöistä Ruotsin tätä nykyä eräs parhaimmista näyttelijävaimista, Max von Sydow. Ruotsalaisen on nimittäin perin vaikea tavoittaa rehevien slaavilaisnäytelmien soromnootyylillä tai sitä keskitettyä tunnelmaa, missä "puoleksi tietoiset tai täysin tiedottomat tajunnansäällöt kutoutuvat toisiinsa milloin unenomaisin, milloin symbolistisin vuorosanoin antaa syvyyttä ja herkkyyttä usein muuten arkiselle ihmiskuvaukselle". Armoitettuja slaavilaisten näytelmien ohjaajia on länsimailla vain harvoja; meillä on onni omistaa yksi parhaimmista, professori Kalima. Ruotsin slaavilaiskomediat muuttuvat useimmiten hakkaavan farssimaisiksi ja tragedioihin saadaan helposti venytetty, sentimentaalisuudella sokeroitu sivumaku.

Malmön Kaupunginteatteri on parina viime vuonna noussut maansa ensimmäisten riviin. Varsinkin Dramatenin työn ollessa teatterirakennuksen korjausten takia suurin piirtein tyrehtyneenä tai pelkistettynä äärimmilleen (uudistettu ja tehostettu työkausi alkaa näinä päivinä kahden vuoden tauon jälkeen täysin panoksella Malmön teatterin toimintakokaisesti korostunut. Sen saannustusta ei ole kuitenkaan "ava Dramatenin korjaus-

töiden tiliin, omalla panoksellaan se on noussut sellaiseen tehoon, mitä se nykyisin tarjoaa. Lars-Levi Laestadius on ollut tarmokkaana ja taidokkaana johdossa. Näyttelijäaines on ensiluokkaista. Kun nyt Laestadius siirtyy Tukholmaan syksyllä alkavaan uuteen Kaupunginteatteriin ja vie mennessään joukon parhaimpia voimia, mm. Max von Sydowin, tähyllään hieman allapäin pahoilla mielin Malmön teatteritaivasta. Suurempaa syytä epäluuloihin ei kuitenkaan liene, sillä teatteri on jo kiinnittänyt uuden päteväksi tunnustetun johtajan, Gösta Folken, joka on meilläkin Helsingin Ruotsalaisen Teatterin onnistuneista ohjaajavierailuista (Gustav III ja My Fair Lady) tuttu. Folke on haravoinut mukaansa joukon ansioituneita nimiä eri puolilta Ruotsia. Yhdeksi uusista ohjaajista on kiinnitetty mm. Tanskassa toiminut (ja meilläkin tuttu) Sam Beskow.

Ostrovskin näytelmää, jota mainostetaan skandinavina kantaesityksenä, jotkut arvostelijat — tai oliko se ennakkomaininta — vertaavat ruotsalaisten "Vermlantilaisiin". Horjahtavampaa vertausta tuskin voi ajatella. Kiiltokuvamainen kansannäytelmä "Vermlantilaiset" ei ulotu edes Ostrovskin kantapäälle, ja vaikka vertailuissa olisikin ollut kysymys yleisöjen suosiosta, ei kannata siinäkään mielessä näitä kahta nimeä tuoda lähelle toisiaan.

Ostrovski on tässä näytelmässään, niinkuin meillä monesti nähdessä "Ukonilmassa", taitava ja tarkka ihmiskuvaaaja. Hän on myös ajan kuvaaja ja varsinkin porvariston ja rikkaiden säätyjen ruoskija. En ole ennen nähnyt tätä näytelmää, vaikka se viitisentoista vuotta sitten onkin esitetty Kansallisteatterissa. Näytelmänä se tempasi täysin mukaansa, vaikkakaan se tosin ei vedä vertoja "Ukonilmalle". Se on herkkullinen komedia, jossa keskushenkilöinä on kaksi vaeltelevaa näyttelijää. Nämä saapuvat rikkaan etäisen sukulaisen taloon, Raisa Pavlovna Gurmyshkajan, joka suinkaan ei ole se ihannoitu hyväsydäminen leski, mikä on ollut nyt sukulaisnäyttelijän mielissä, vaan päinvastoin pahapä, kopea ja kovin rahanturpo suorastaan itära, lemmentyönnöinen.

Tätä taustaa vastaan —

naapureineen, palvelijoin hine kasvatteineen ja pikkurillisine kosijoineen — kahden huolettoman, hyisen näyttelijän hahmot tavain elävinä. Max von traagisten osien näyttelijä, mistäkin, aitoudessaan Gennadij, täynnä parrakkautta taidettaan kolvoitti kieltämättä kaikkein doimmin kirjailijan sanaketti sitä hermoa, joka koko esityksen ja antoi gen. Hänen vaeltajatoverin rinkoisena Arkadijina, nä Mikko Vilkastuksen Lagerwall, tavoitti mat mittasuhteet kuin sa. Kauniitten unelmien näyttelijätaiteen vaeltareina nämä kaksi nuoria köyhyydessään ja urkuitenkin rikasta ihmishosivat ympäröivän ahne pikkumaisuuden yläpuolitaviksi hahmoiksi. Näytävästü oli porvarillisen osuva. Mitä muihin esiteläe, ei ylipäänsä onnistu tanonleski Dagny Lind alkuunkaan saanut venäpäivän salonkinainen. Brost Ulita Borisovarin parhaita voimia, tekki roolinsa ja jätti katsojien viileäksi. Muutama mieshahmo kyllä saatiin Ake Fridell puuta puutaan ja varsinkin Lagerberg rikkaana naapuri koko yhteisesitys jäi epäseksi, kummallisen ven Lyhentääkin olisi näytelmä rohkeammin, siten nelma tiivistynyt. Nyt ja vanutettiin suotta. Mmissä nämä kaksi vaeltaria saivat sananvuoron. muun osuuden pettymyksiä riemastuttavaksi näytelmäsi.

Oikeastaan on sitten puhua pettymyksestä, sitten teatterissakäyntiä aitenkin jotakin. Ja siksi soinen yleensä on Malmön kaupunginteatterin esitys, missä aito henki himmentä kuitenkin nauttia teknillisestä suorituksesta.

Operetti-ilta.

„Paholaisratsastaja“ Työväen Teatterissa.

Emmerich Kálmánin „Paholaisratsastaja“ on tämän tunnetun operettisäveltäjän uusimpia teoksia, vain alun toistakymmentä vuotta on kulunut sen suuresta ensi-illasta Wienissä. Se on tekotavaltaan tuntuvasti tavallisia „suuroperetteja“ kiinteämpi. Historiallinen ajankohta — unkarilaisten itsenäisyystaistelu Itävallan kaikkivaltiasta pääministeriä Metternichiä vastaan n. 100 vuotta sitten — ja juonenkehittelyyn kiinteästi liitetyt historialliset henkilöt antavat sille tavallista enemmän todellisuuspohjaa. Onneksi on kuitenkin noista tapahtumista jo kulunut siksi pitkä aika, että operettiromantiikan loiste voi huoletta säteillä niiden ylle. Mutta joka tapauksessa „Paholaisratsastajassa“ on juoniainesta aivan riittämiin eikä siitä puutu myöskään sukkeluutta puhumattakaan säveleistä, jotka ovat Kálmánin parasta lajia: melodisia, raikkaita ja iskeviä. Tosin ei musiikista jää paljoakaan mieleen, mutta vaivattomasti viihdyttävää se on. Urhean unkarilaisen husaariupseerin ja Metternichin tyttären välisessä lemmentarinassa on draamallisuutta ja myös liikaturteista vapautta romantiikkaa yllin kyllin, niin että kokonaisvaikutus on varsin raikas ja reipas.

Ei voi muuta kuin ihmetellä, että Työväen Teatteri oli pystynyt loihtimaan lavalle niin paljon loistoa ja komeutta nykyhetken monista vaikeuksista huolimatta. Niin lavastuksen kuin puvustonkin suhteen „Paholaisratsastaja“ oli parasta rauhan-alkaista tasoa. Tosin kankaiden laatu voi olla toinen kuin ennen ja paperi varmaankin korvaa yhtä ja toista, mutta ulkonainen vaikutus oli häikäisevä. Paul Ehnberg oli tehnyt parastaan lavastaakseen operetin ja tuloksena olikin täysosuma. Ajateltakoon vain esim. toisen näytöksen puutarha-aukeaa, jossa oli sekä tyyliä että värejä ja viimeisen näytöksen hillittyä, todella kuninkaallista interiööriä. Puvut oli valmistettu Saimi Vuolteen johdolla.

Näihin ulkonaisesti loisteliaisiin puutteisiin, joista ei todellakaan puuttunut mitään, Kaarlo Kydö oli tuonut operetin näyttämölle. En muista alkaisemmin nähneeni häntä operetti-ohjaajana. Vauhtia esityksessä oli, touhua aivan riittämiin ja palkka paikoin oli vuorosanoja korosteltu nasevasti, mutta Kydöllä on kuitenkin vielä ohjaajana yhtä ja toista oppimista. Ohjaaja vastaa ennen muuta yleisesityksen tasosta ja operetissa varsinkin sen tuoreudesta ja komiikan soveltamisesta. Ja näissä suhteissa ei „Paholaisratsastajan“ esitys täyttänyt vaatimia mittoja. Se oli lakkaamattomassa vauhdissaan liian yksiviivainen, liian väritön ja ohjaaja oli pitkin matkaa turvautunut loppuunkuluneisiin, liioitellun koomillisiin keinoihin. Niiden huippuna oli salapoliisi Pfeidererin temppuilla, joka lievästi sanottuna osoitti ohjaajan hyvän maun puutteta. Sellainen ei saisi enää tulla kysymykseen Tampereen Työväen Teatterin lavalla. On toki tehtävä ero operetin ja kolmannen luokan farssin välillä!

Näyttelijäkunta oli hyvässä vireessä. Rauni Luoma on operetti-primadonnana jo vällan luonteva ja valloittaa lämpimällä naisellisuudellaan ja välittömyydellään. Laulullinenkin puoli osoittaa jatkuvaa kehitystä.

Kaarlo Kydössä oli ratsumes-tari Sándorina reippautta ja raisuutta ja hän lauloi komeasti. Bertta Tammelin näytteli keisarinnansa majesteettillisen ylevästi ja oli varsin uljas ilmestys.

Subrettipari Aune Vihriälä — Ossi Kostia tanssi, lauloi ja hullutteli sydämensä pohjasta niinkuin tavallisesti ja heitä säesti Nestori Sarri Monacon ruhtinaana leppoisan leikkillisesti. Leo Riuttu laati poliisipäälliköstään jälleen huvittavan operettityypin, jollaisia hän on ennenkin hyvällä menestyksellä näytellyt.

Eero Roineen Pfeiderer oli alkaisemmin mainituista esittäjistä

Näihin ulkonaisesti loistellaisiin puutteisiin, joista ei todellakaan puuttunut mitään, Kaarlo Kytö oli tuonut operetin näyttämölle. En muista aikaisemmin nähneeni häntä operettiohjaajana. Vauhtia esityksessä oli, touhua aivan riittämiin ja paikka paikoin oli vuorosanoja korosteltu nasevasti, mutta Kydöllä on kuitenkin vielä ohjaajana yhtä ja toista oppimista. Ohjaaja vastaa ennen muuta yleisesityksen tasosta ja operetissa varsinkin sen tuoreudesta ja komiikan soveltamisesta. Ja näissä suhteissa ei „Paholaisratsastajan” esitys täyttänyt vaativia mittoja. Se oli lakkaamattomassa vauhdissaan liian yksiviivainen, liian väritön ja ohjaaja oli pitkin matkaa turvautunut loppuunkuluneisiin, liioitellun koomillisiin keinoihin. Niiden huippuna oli salapoliisi Pflaiderein tempullu, joka lievästi sanottuna osoitti ohjaajan hyvän maun puutetta. Sellainen ei saisi enää tulla kysymykseen Tampereen Työväen Teatterin lavalla. On toki tehtävä ero operetin ja kolmannen luokan farssin välillä!

Näyttelijäkunta oli hyvässä vireessä. Rauni Luoma on operettiprimadonnana jo vallan luonteva ja valloittaa lämpimällä naisellisuudellaan ja välittömyydellään. Laulullinenkin puoli osoittaa jatkuvaa kehitystä.

Kaarlo Kydössä oli ratsumes-tari Sándorina reippautta ja raisuutta ja hän lauloi komeasti. Bertta Tammelin näytteli keisarinnansa majesteettillisen ylevästi ja oli varsin uljas ilmestys.

Subrettipari Aune Vihriälä — Ossi Kostia tanssi, lauloi ja hullutteli sydämensä pohjasta niinkuin tavallisesti ja heitä säesti Nestori Sarri Monacon ruhtinaana leppoisan leikillisesti. Leo Riuttu laati poliisipäälliköstään jälleen huvittavan operettityypin, jollaisia hän on ennenkin hyvällä menestyksellä näytellyt.

Eero Roineen Pflaiderer oli aikaisemmin mainituista syistä ylimamuttu, niin että hänen kohdaltaan ilta meni suureksi osaksi hukkaan. Eero Eloranta ei saanut ruhtinas Metternichiin tarvittavaa suuren valtiomiehen tuntua. Muissa osissa nähtiin lisäksi mm. Kerttu Koivisto, Jukka Vieno, Arvo Ranta, Väinö Luutonen ym.

Helvi Mäkinen oli harjoittanut musiikin ja hänen orkesterinsa säesti vauhdikkaasti ja varmasti. Myöskin kuoro lauloi oivallisesti. Liisi Hallas oli ohjannut joukon tansseja kevyen leikittelevään sävyyn.

Operetti saavutti ensi-iltayleisön taholta jyrisevän menestyksen. Ohjaaja, näyttelijät, lavastaja ym. saivat kukkia ja lahjoja ylen määrin.